

DARBO SANTYKIŲ
IR VALSTYBINIO
SOCIALINIO DRAUDIMO
TEISINIS-ADMINISTRACINIS
MODELIS

Projekto „Darbo santykių ir valstybinio socialinio draudimo teisinis-administracinis modelis” galutiniai rezultatai

APTARIMAS- DISKUSIJA

2015 m. Birželio 22 d.

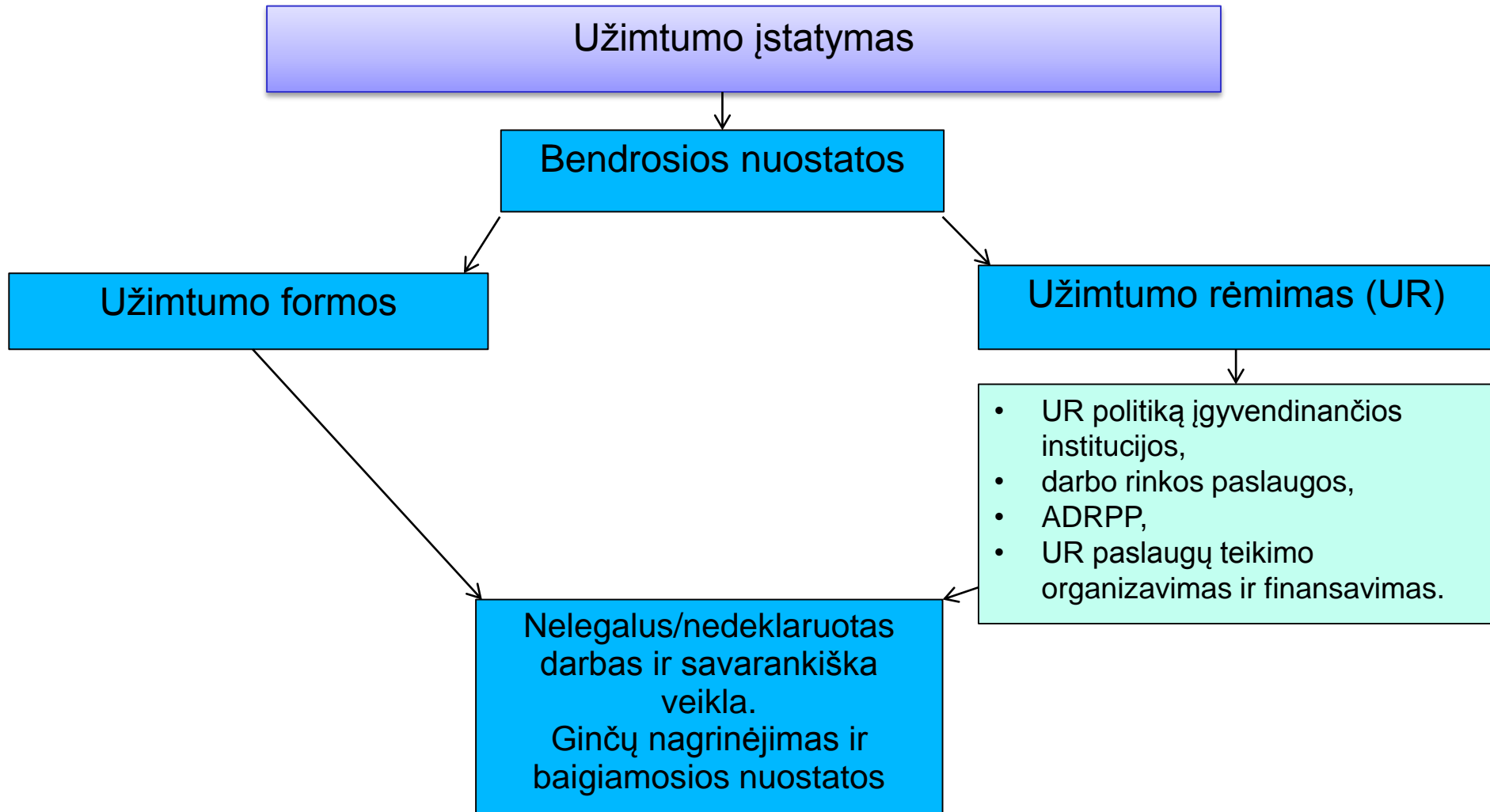
DARBO SANTYKIŲ
IR VALSTYBINIO
SOCIALINIO DRAUDIMO
TEISINIS–ADMINISTRACINIS
MODELIS

Naujojo Užimtumo įstatymo poveikis naujų darbo vietų kūrimui

dr. Ieva Povilaitienė

Naujojo Užimtumo įstatymo struktūra

Viename teisės akte įtvirtinamos galimos užimtumo formos

Pagal Užimtumo įstatymo (toliau – UĮ) 3 str. asmuo bus laikomas užimtu, jeigu jis užsiims bent viena šių užimtumo formų:

1. dirbs pagal darbo sutartį arba kitų darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindu;
2. bus savarankiškai dirbantis asmuo;
3. bus užimtas neatlygintiniame užimtume.

Asmuo bus laikomas dirbančiu, jeigu jis dirbs pagal darbo sutartį ar kitų darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindu (valstybės tarnyba, diplomatinė tarnyba, karinė tarnyba ir pan. (UĮ 4 str.)).

Pagal UĮ 5 str. Savarankiškai dirbantis asmuo bus fizinis asmuo, kuris užsiims:

- 1) individualia veikla;
- 2) veikla įsteigus juridinį asmenį ar kitą organizacinę struktūrą arba vykdant veiklą, kitaip susijusią su veikla juridiniame asmenyje;
- 3) veikla žemės ūkyje.

Pagal UĮ 9 str. asmuo bus laikomas užimtu neatlygintiniame užimtume, jei jis stažuojasi, dirba visuomenei naudingus darbus, atlieka darbą kaip darbo terapijos priemonę, vykdo savanorišką veiklą, atlieką praktiką, eina profesinės adaptacijos periodą ar dirba viešuosius darbus, susijusius su bausme.

Darbo rinkos paslaugos, užimtumo rėmimo priemonės ir darbo rinkos stebėseną (Uj 12 str.)

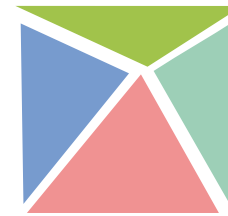
Darbo rinkos paslaugos:

- 1) laisvų darbo vietų ir darbo ieškančių asmenų registravimo;
- 2) informavimo;
- 2) konsultavimo;
- 3) įsidarbinimo galimybių vertinimo;
- 4) tarpininkavimo įdarbinant;
- 5) individualios užimtumo veiklos planavimo.

Darbo rinkos paslaugos taikomos asmenims:

- 1) nedirbantiems asmenims;
- 2) asmenims, dirbantiems pagal darbo sutartį ar kitų darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindu;
- 3) savarankiškai dirbantiems asmenims;
- 4) nedarbingiems asmenims;
- 5) darbdaviams.

Darbo rinkos paslaugos, užimtumo rėmimo priemonės ir darbo rinkos stebėseną (UĮ 12 str.)

Užimtumo rėmimo priemonės:

- 1) aktyvios darbo rinkos politikos priemonės (ADRPP);
- 2) užimtumo didinimo programos;
- 3) dėl nedarbo negautų pajamų arba jų dalies kompensavimas.

ADRPP taikomos ir užimtumo didinimo programos taikomos šiems darbo ieškantiems asmenims:

- 1) bedarbiams;
- 2) nedarbingiems asmenims.

Darbo rinkos stebėseną:

- 1) padėties darbo rinkoje vertinimas ir jos pokyčių prognozavimas;
- 2) darbo rinkos paslaugų teikimo ir aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo ir efektyvumo vertinimas.

Siūlomas užimtumo rėmimo reguliavimo modelis

Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės yra šios priemonės, kuriomis siekiama padėti darbo ieškantiems asmenims padidinti jų užimtumo galimybes ir derinti darbo pasiūlą ir paklausą:

- 1) parama mokymuisi (UĮ 36, 37, 38, 39 ir 40 str.);
- 2) parama judumui (UĮ 41 str.);
- 3) remiamasis įdarbinimas (UĮ 42, 43, 44, 45 str.);
- 4) parama darbo vietoms steigti (UĮ 46, 47, 48, 49 str.).

Parama mokymuisi (I)

Paramos mokymuisi priemonės (UĮ 36 str.):

- 1) profesinis mokymas;
- 2) įdarbinimas pagal pameistrystės darbo sutartį;
- 3) įdarbinimas pagal darbinio mokymo darbo sutartį;
- 4) stažuotė.

Parama judumui

Paramos judumui (Uļ 41 str.) tikslas – kompensuoti dėl būtinumo keliauti į darbo vietą padidėjusias išlaidas bedarbiui, įsidarbinus į laisvą darbo vietą, arba dėl asmens dalyvavimo remiamo įdarbinimo priemonėse, arba bedarbiui įsidarbinus pagal pameistrystės ar darbinio mokymo darbo sutartį.

Paramos judumui dydis sudaro 33 proc. MMA dydžio, jeigu asmens darbo užmokestis neviršija 1 MMA arba 25 proc. MMA dydžio, jeigu asmens darbo užmokestis viršija 1 MMA dydį, bet neviršija skelbiamo šalies vidutinio darbo užmokesčio. Jeigu asmens darbo užmokestis viršija skelbiamą šalies vidutinio darbo užmokesčio dydį, parama judumui tokiam asmeniui neskiriama.

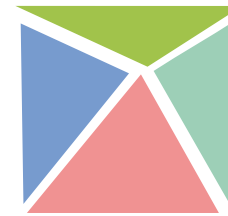
Remiamas įdarbinimas (I)

Remiamas įdarbinimas vykdomas tokiomis formomis:

- 1. Įdarbinimas subsidijuojant**
- 2. Darbo įgūdžių įgijimo rėmimas**
- 3. Įdarbinimas pagal išankstinio apmokėjimo paslaugų kvitus**

Parama darbo vietoms steigti

Parama darbo vietoms steigti vykdoma tokia forma:

1. Darbo vietų steigimo subsidijavimas

2. Vietinių užimtumo iniciatyvų projektų įgyvendinimo esamas reguliavimas nekeičiamas.

3. Savarankiško užimtumo rėmimo įgyvendinimo esamas reguliavimas nekeičiamas, tik patikslinamos darbo rinkoje papildomai remiamų asmenų grupės.

UĮ 46 str. įstatymo lygiu sureguliuojami atvejai, kai privaloma grąžinti subsidiją ir kiti apribojimai, susiję su subsidijų panaudojimu (buvo tik poįstatyminiu lygiu).

Nelegalus ir nedeklaruotas darbas. Nedeklaruota savarankiška veikla

UĮ 57-62 str. reguliuoja ir įtvirtina:

- 1) Institucijas, vykdančios nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo ir nedeklaruotos savarankiškos veiklos kontrolę,
- 2) Nelegalų darbą ir atsakomybę už jį;
- 3) Užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimus ir atsakomybę už juos;
- 4) Nedeklaruotą darbą ir atsakomybę už jį;
- 5) Nedeklaruotą savarankišką veiklą ir jos teisinės pasekmes;
- 6) Baudos skyrimą.

KLAUSIMAI